

Interreg

Mecklenburg-Vorpommern/Brandenburg/Polska

EUROPEAN UNION

NEWSLETTER

FUNDUSZ MAŁYCH PROJEKTÓW INTERREG VA

Komunikacja-Integracja-Współpraca

dofinansowany ze środków Programu Współpracy Interreg VA Meklemburgia-Pomorze Przednie/
Brandenburgia/Polska w ramach celu „Europejska Współpraca Terytorialna“ Europejskiego Funduszu
Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz budżetu państwa.

Interreg

Mecklenburg-Vorpommern/Brandenburg/Polska

EUROPEAN UNION

REDAKCJA

Wydawca:

Stowarzyszenie
Gmin Polskich
Euroregionu Pomerania

Kommunalgemeinschaft Europaregion
POMERANIA e.V.

Osoby odpowiedzialne:

Gabriele A. Prodöhl
Gabriele.prodoehl@pomerania.net

Aleksandra Warska
ola.warska@pomerania.org.pl

Zespół redakcyjny:

Gabriele A. Prodöhl
Aleksandra Warska
Irena Stróżyńska

Tłumaczenie:

Rafał Borkowski
Anna Kretowicz

Biuletyn dostępny jest w wersji elektronicznej
w dwóch wersjach językowych
(polskiej i niemieckiej)
za pośrednictwem stron internetowych:
www.pomerania.org.pl
www.pomerania.net

Jest wydawany przy wsparciu finansowym ze
środków Europejskiego Funduszu Rozwoju
Regionalnego w ramach Programu Współpracy
Interreg VA Meklemburgia-Pomorze Przednie/
Brandenburgia/Polska oraz budżetu państwa jako
promocja projektu Fundusz Małych Projektów
Interreg VA Komunikacja-Integracja-Współpraca.

Drogie czytelniczki i drodzy czytelnicy,

ostatnie miesiące były czasem wytężonej pracy obu biur. Pierwsze półrocze obfitowało w liczne „małe projekty”. To także okres w którym zatwierdzono blisko 90 nowych polsko-niemieckich projektów, które planujecie Państwo zrealizować w tym i przyszłym roku na całkowitą kwotę 1,2 mln Euro. Tradycyjnie o kilku zrealizowanych już przedsięwzięciach, przeczytacie Państwo w tym numerze.

Jednocześnie dziękujemy, że Fundusz Małych Projektów cieszy się nieustannie Państwa zainteresowaniem. Liczymy na kolejne ciekawe działania po oby stronach granicy, bo możliwości FMP nie są jeszcze wykorzystane! Dlatego czekamy na kolejne projekty. Pracownicy obu biur są do Państwa dyspozycji i doradzą, jak napisać i przeprowadzić dobrze projekt.

Ostatnie miesiące to także intensywna praca nad tworzeniem strategii Euroregionu Pomerania, czyli dokumentu, który ma pokazać główne kierunki rozwoju naszych obu stowarzyszeń. Odkryło się szereg ciekawych warsztatów w gronie specjalistów poświęconych m.in. turystyce i kulturze, przyrodzie i środowisku czy gospodarce.

W okresie wakacyjnym chcemy zwrócić Państwa uwagę na nasz konkurs fotograficzny. Szczegóły regulaminu znajdziecie Państwo w tym numerze oraz na stronie internetowej www.pomerania.net. Być może zechcą Państwo wziąć w nim udział i przesłać do nas ciekawe zdjęcie z wakacji. Na propozycje czekamy do 31 sierpnia br.

Ponadto informujemy, że w kwietniu nastąpiła zmiana personalna w biurze związku Kommunalgemeinschaft POMERANIA e.V. Z dniem 1 kwietnia została zatrudniona Gabriele A. Prodöhl w Funduszu Małych Projektów jako osoba odpowiedzialna za promocję. Po stronie polskiego biura Funduszu Małych Projektów także doszło do zmian personalnych. W zespole Naboru i Promocji FMP miejsce Anny Porowskiej zajęła Małgorzata Jeż.

W tym wakacyjnym czasie, życzymy wszystkim naszym czytelnikom spokojnego okresu letniego oraz wielu pięknych przeżyć.

Zespół Euroregionu Pomerania

Krzysztof Soska, Prezes Zarządu Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania i Prezydent polskiej części Euroregionu Pomerania

Nowe władze w Stowarzyszeniu Gmin Polskich Euroregionu Pomerania

Krzysztof Soska po raz drugi został wybrany na prezesa zarządu Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania. Obecny wiceprezydent Szczecina będzie pełnił jednocześnie funkcję Prezydenta polskiej części Euroregionu Pomerania

Wybory nowych władz stowarzyszenia odbyły się 17 kwietnia 2019r. w Szczecinie. Wiceprezesem Zarządu został **Tomasz Czuczak**, sekretarz Koszalina, a skarbnikiem **Piotr Pawlik**, burmistrz Mirosławca.

W skład Zarządu SGPEP weszli ponadto: **Anna Mieczkowska**, prezydent Kołobrzegu, **Janusz Żmurkiewicz**, prezydent Świnoujścia, **Bazyli Baran**, radny Szczecina, **Bogdan Wankiewicz**, starosta Powiatu Wałeckiego, **Mirosław Kluk**, burmistrz Pelczyc i **Grzegorz Kulbicki**, burmistrz Dębna.

Delegaci wybrali również członków Komisji Rewizyjnej. W jej skład weszli: **Monika Kuźmińska**, **Mirosław Żylik** i **Edyta Podgórska**. Nowy zarząd został wybrany na 5-letnią kadencję.

Podczas spotkania wybrano także Prezydenta polskiej części Euroregionu Pomerania i sześcioposobowy skład Rady Euroregionu Pomerania. Po raz pierwszy delegaci podjęli uchwałę, by Prezes Zarządu SGPEP pełnił jednocześnie funkcję Prezydenta Euroregionu Pomerania, a członkami Rady Euroregionu Pomerania zostali przedstawiciele Zarządu. Obok Krzysztofa Soski - Prezydenta, do Rady Euroregionu wybrano: Annę Mieczkowską, Janusza Żmurkiewicza, Mirosława Kluka, Piotra Pawlika, Bogdana Wankiewicza oraz Grzegorza Kubickiego. Delegaci wymaganą większością głosów, przegłosowali także zmiany do statutu SGPEP.

Zebranie Delegatów było także doskonałą okazją do rozmów o przyszłości Stowarzyszenia, szczególnie w obliczu programów europejskich, których dysponentem jest SGPEP. Dr **Marcin Krzymuski** zaprezentował stan prac nad powstającą właśnie w ramach kolejnego wspólnego unijnego projektu realizowanego z Kommunalgemeinschaft Pomerania e.V., strategią Euroregionu Pomerania. Od kilku miesięcy trwają intensywne prace nad tym dokumentem. Odbywają się liczne warsztaty, zarówno w Polsce jak i w Niemczech, a wyniki analiz zostaną zaprezentowane jesienią br.

Delegaci SGPEP podczas głosowania

Od lewej: Paweł Bartnik, dyrektor SGPEP i prezydenci Euroregionu:
Krzysztof Soska (strona polska) i Alexander Badrow (strona niemiecka)

Wspólne obrady niemieckiego i polskiego zarządu

W Szczecinie na Zamku Książąt Pomorskich 11 lipca 2019 r. miało miejsce kolejne spotkanie przedstawicieli polskiego i niemieckiego zarządu SGPEP i Kommunalgemeinschaft Pomerania e.V.

Była to okazja do przedstawienia stanu prac nad opracowaniem strategii Euroregionu Pomerania 2020+. **Sven Friedrich**, zajmujący się merytoryczną stroną przygotowania strategii, zaprezentował wyniki polsko-niemieckich warsztatów tematycznych, w których uczestniczyli przedstawiciele gmin, powiatów, organizacji pozarządowych, szkół i domów kultury, zarówno w polskiej, jak i niemieckiej części Euroregionu Pomerania. Z kolei Marcin Krzymuski zaprezentował stan prac nad analizą prawną struktur Euroregionu Pomerania ukazując zalety i wady utworzenia wspólnego stowarzyszenia czy europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT).

Swoim doświadczeniem ze współpracy transgranicznej z EUWT z zebranymi podzielili się zaproszeni goście: **Martin Guillermo Ramírez**, Sekretarz Generalny Stowarzyszenia Europejskich Regionów Granicznych (SERG), **Frederic Siebenhaar** z EUWT Pamina oraz **Florence Jacquety** z EUWT Großregion.

Wystąpienia gości były przyczynkiem do dyskusji o przyszłości Euroregionu Pomerania, jego zapisach prawnych i potrzebie dostosowania umowy euroregionalnej do sytuacji obecnej. Za rok Euroregion Pomerania świętować będzie 25 rocznicę powstania. Od 1995 roku wiele okoliczności na polsko-niemieckim pograniczu się zmieniło.

Krzysztof Soska, polski prezydent Euroregionu Pomerania, ale także niemiecki prezydent **Alexander Badrow** zwrócili uwagę, że nadszedł czas, by stworzyć w ramach wspólnego projektu "mapę drogową" do powołania w naszym regionie EUWT.

Zarząd SERG obradował w Szczecinie

W dniu 12.07 br. w salach Galerii Gotyckiej Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie, obradował zarząd Stowarzyszenia Europejskich Regionów Granicznych (SERG), którego członkiem jest Euroregion Pomerania

SERG zrzesza europejskie regiony graniczne i transgraniczne (euroregiony), stanowiąc ich reprezentację wobec m.in. innych organizacji międzynarodowych czy struktur Unii Europejskiej. Jego członkowie pochodzą zarówno z wewnętrznych jak i zewnętrznych granic Unii Europejskiej. Zwyczajowo zarząd obraduje w krajach, z którego pochodzą członkowie. W Szczecinie gościło blisko 40 osób z całej Europy.

Dzień wcześniej przedstawiciele zarządu SERG uczestniczyli we wspólnym posiedzeniu zarządów Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania i Kommunalgemeinschaft Pomerania e.V.

Euroregion Pomerania jest członkiem SERG formalnie od roku 1996. Członków SERG gościliśmy już w Szczecinie w latach ubiegłych. Podczas walnego zgromadzenia i Kongresu SERG w grudniu 1995 roku uchwalono najważniejszy programowy dokument SERG "Europejską Kartę Regionów Granicznych i Transgranicznych".

Współorganizatorem wizyty przedstawicieli SERG w Szczecinie był Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Miasto Szczecin oraz Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania.

Uczestnicy wymiany doświadczeń nt. teraźniejszości i przyszłości współpracy transgranicznej
(zdjęcie: archiwum ER PEV)

Wymiana doświadczeń pomiędzy euroregionami

Stanowisko niemieckich Euroregionów

W dniach 10 i 11 kwietnia 2019 r. we Frankfurcie nad Odrą spotkali się dyrektorzy i koordynatorzy projektów Funduszu Małych Projektów z niemieckich biur czterech euroregionów znajdujących się wzdłuż polsko-niemieckiej granicy. Celem spotkania była wymiana doświadczeń nt. teraźniejszości i przyszłości współpracy transgranicznej. Uzgodniono, iż należy podjąć starania o uproszczenie procedur i dokumentacji w polsko-niemieckich projektach spotkań.

W aktualnym okresie programowania UE, w spotkaniach współfinansowanych przez trzy programy INTERREG, udział wzięło dotychczas 80.000 osób z Euroregionów: Pomerania, PRO EUROPA VIADRINA, Sprewa-Nysa-Bóbr oraz Nysa. Ponieważ uczestnicy tych projektów, są jednocześnie multiplikatorami ożywionej współpracy polsko-niemieckiej, faktyczny zasięg tych projektów jest znacznie większy. Dotychczas wydano decyzje o dofinansowaniu przedsięwzięć na kwotę niemal 8 milionów euro.

Aby móc działać jeszcze skuteczniej w przyszłości oraz kierując się sugestiami i życzeniami wnioskodawców, uzgodniono we wspólnym oświadczeniu poniższe cele, służące dalszemu rozwojowi Funduszu Małych Projektów:

1. Zagwarantowanie możliwie jak najmniejszej liczby dokumentów i uproszczenie rozliczania i wnioskowania „małych projektów”;
2. Wprowadzenie lub dalsze wykorzystanie zryczałtowanych rozliczeń „małych projektów”;
3. Uproszczenie systemu zarządzania wnioskami;
4. Uproszczenia przy uznawaniu wkładów własnych w projektach;
5. Dofinansowanie inwestycji i wyposażenia przy szczególnym uwzględnieniu trwałości „małych projektów”;
6. Stworzenie instrumentów służących szybszemu wypłacaniu dofinansowania.

Oświadczenie, przekazane także do mediów podpisali niemieccy dyrektorzy biur: **Andrea Gronwald**, Związek Kommunalgemeinschaft Europaregion Pomerania e.V., **Carsten Jacob**, Związek Euroregion Spree-Neiße-Bober e.V., **Markus Köhler**, Związek Euroregion Neisse e.V. i **Toralf Schiwietz**, Związek Euroregion PRO EUROPA VIADRINA, Mittlere Oder e.V.

Kolejne polsko-niemieckie projekty otrzymały dofinansowanie

Od stycznia 2019 r. Euroregionalny Komitet Sterujący (EKS) zatwierdził 92 projekty do dofinansowania z Programu Współpracy Interreg VA - Fundusz Małych Projektów. W tym okresie odbyły się cztery posiedzenia oraz przeprowadzono sześć procedur obiegowych.

Zatwierdzono 59 polskich projektów o wartości 843 829,65 EUR (z tego 717 254,54 EUR EFRR) oraz 33 niemieckie projekty o wartości 351 776,51 EUR (z tego 298 716,97 EUR EFRR).

Chcielibyśmy Państwa poinformować, że wnioski o dofinansowanie z Funduszu Małych Projektów są przyjmowane na bieżąco.

Wszystkie informacje, dotyczące składania wniosku i dalszego sposobu procedowania można znaleźć na naszych stronach internetowych: www.pomerania.net oraz www.pomerania.org.pl.

Indywidualne rozmowy doradcze z naszymi pracownikami w każdym z biur - telefonicznie bądź osobiście - są możliwe w każdym czasie.

Zdjęcie: Olaf Lejeune (od lewej), kierownik przedszkola „Randowspatzen” w Löcknitz; Holger Koch, ze Związku Powiatowego Straży Pożarnej Pojezierza Meklemburskiego (5. z lewej) oraz Beatrice Amlang (po prawej) z ośrodka Uckerwelle Prenzlau. W biurze związku Pomerania Regina Werner (2. z lewej), prezes Andrea Gronwald (3. z lewej) i Udo Hirschfeld, zastępca prezesa, informowali o dostępnych jeszcze środkach pomocowych. Rainer Marten, Nordkurier

Śniadanie prasowe

W dniu 14 marca br. biuro związku Kommunalgemeinschaft Europaregion POMERANIA e.V. w Löcknitz zaprosiło dziennikarzy z Niemieckiej Agencji Prasowej (dpa) oraz dziennika Nordkurier na „śniadanie prasowe”

Chodziło o upublicznienie możliwości dofinansowania działań z Funduszu Małych Projektów. W spotkaniu wzięli udział również **Olaf Lejeune**, kierownik przedszkola „Randowspatzen” w Löcknitz, który regularnie korzysta z FMP, by organizować spotkania transgraniczne.

- W roku 2018 otrzymaliśmy ok.12 tys. euro dofinansowania do naszego transgranicznego projektu bajkowego. To był dotychczas nasz największy wniosek - wyjaśnił Olaf Lejeune. Pracownik centrum spotkań Uckerwelle z Prenzlau, **Beatrice Amlang**, korzysta regularnie z funduszu, aby sfinansować bilety wstępu, podróże, transport oraz koszty nabycia środków trwałych dla swojego projektu. Również **Holger Koch**, ze Związku Powiatowego Straży Pożarnej Pojezierza Meklemburskiego wykorzystuje możliwości, jakie daje ten fundusz.

Uczestnicy wizyty studyjnej oraz przedstawiciele Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania
Zdjęcie: archiwum SGPEP

Ponadgraniczna wymiana doświadczeń

W dniach 8-9 maja 2019 r. Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania, gościło liczną delegację z Litwy i Łotwy

Ponad 26-osobowa grupa strażaków, policjantów oraz pracowników samorządowych z pogranicza litewsko-łotewskiego brała udział w bogatym programie wizyty studyjnej na terenie województwa zachodniopomorskiego w ramach projektu „Safety borders”, dofinansowanego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Interreg VA Litwa-Łotwa.

Program wizyty był zaplanowany i koordynowany przez **Irenę Stróżyńską**, wicedyrektor Biura Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania i zakładał zwiedzanie kluczowych podmiotów odpowiadających za bezpieczeństwo w naszym regionie.

Pierwszego dnia wizyty uczestnicy gościli w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Szczecinie. Podczas spotkania gościom przedstawiono nie tylko strukturę działania policji, ale również ciekawą prezentację z przeprowadzonych projektów i działań transgranicznych, dofinansowanych z Programu Interreg VA oraz innych funduszy. Po oficjalnym spotkaniu odbyło się zwiedzanie zabytkowego obiektu komendy, pokaz najnowszych samochodów napędzanych energią elektryczną czy wizyta w Centrum Monitoringu w Szczecinie oraz Laboratorium Kryminalistyki.

Następnie uczestnicy udali się do Komendy Powiatowej Policji w Gryfinie, gdzie zaprezentowano gościom nową siedzibę policji, wybudowaną ze środków rządowych oraz najnowsze pojazdy zakupione w ramach projektów polsko-niemieckich. Kolejnym punktem programu była wizyta w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej.

Drugi dzień wizyty otworzyło spotkanie w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie oraz w Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego, gdzie zaprezentowano specyfikę pracy przy telefonie alarmowym 112 i 999. Pod koniec dnia goście udali się do Międzyzdrojów, gdzie odwiedzili tamtejszą filię Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego, która realizuje obecnie projekt pt. „Zintegrowane transgraniczne ratownictwo medyczne w Pomeranii / Brandenburgii”, którego inauguracja odbyła się w styczniu ubiegłego roku. W ramach projektu realizowane są szkolenia językowe dla 90 ratowników medycznych – 50 z Niemiec i 40 z Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego (ze Szczecina, Międzyzdrojów, Świnoujścia, Kamienia Pomorskiego, Gryfina, Goleniowa, Chojny, Pyrzyc i Gryfic).

Nasi goście z pogranicza litewsko-łotewskiego spędzili bardzo intensywny czas w Euroregionie Pomerania. Miejmy nadzieję, że zebrane kontakty i doświadczenia przyczynią się do nowych transgranicznych projektów i rozwoju ich instytucji w zakresie bezpieczeństwa.

Trwają prace nad koncepcją rozwoju i działania Euroregionu Pomerania

Zdjęcie: Warsztaty prowadzi Sven Friedrich

Projekt Interreg VA pt. „Wspólnie tworzymy przyszłość Euroregionu Pomerania” przyczyni się w dłuższej perspektywie do dalszego ożywienia i utrwalenia społecznych, kulturalnych, gospodarczych i socjalnych stosunków po obu stronach granicy

Partnerami projektu są Związek Komunalny Europaregion Pomerania e.V. oraz Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania. W ramach projektu zostanie opracowywana wspólna, transgraniczna koncepcja rozwoju i działania na rzecz przyszłości regionu przygranicznego. W ten sposób współpraca pomiędzy samorządami, organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, instytucjami i mieszkańcami będzie się dalej rozwijała. Nowa SRiD na okres od 2021-2027 stanowić ma podstawę wspólnego, uzgodnionego działania tak, aby rozwiązywać ww. wyzwania i przyczyniać się do zbudowania wspólnego zasobu wiedzy dotyczącej dotychczasowego rozwoju euroregionu i możliwych scenariuszy rozwojowych przyszłego pogranicza.

Oprócz członków Euroregionu Pomerania (gminy i powiaty województwa zachodniopomorskiego oraz powiaty Vorpommern-Greifswald, Vorpommern-Rügen, Mecklenburgische Seenplatte, Uckermark i Barnim, a także miasta Greifswald, Stralsund i Neubrandenburg), z działań w ramach projektu skorzystają przede wszystkim mieszkańcy regionu przygranicznego. Szczególną uwagę zwraca się na region metropolitalny Szczecina. Przeprowadzona zostanie analiza słabych i mocnych stron. Ponadto przeprowadzone zostanie porównanie obecnej SRiD ze stanem wdrażania programu Interreg V A, badanie specyfikacji przez Komisję Europejską, włączenie aktualnych dokumentów SERG, ocena krajowych strategii rozwoju oraz badanie porównawcze możliwych obszarów programu i scenariuszy finansowania.

SRiD powinna udzielić odpowiedzi na takie problemy, jak brak transgranicznych połączeń infrastrukturalnych oraz różne systemy edukacyjne, administracyjne i prawne na polsko-niemieckim pograniczu.

Ważnym elementem projektu jest 8 warsztatów tematycznych, których celem jest wypracowanie praktycznych rozwiązań. Służą one generowaniu wiedzy, aktywizacji interesariuszy z administracji i odpowiednich ekspertów oraz zrozumieniu wspólnych celów. Dotychczas odbyły się warsztaty na tematy "Turystyka i kultura" oraz "Przyroda i środowisko" po stronie niemieckiej w Schwedt nad Odrą. Kolejne trzy warsztaty zostały zorganizowane po stronie polskiego partnera, tj. "Innowacyjność i badania" oraz "Gospodarka" w Stargardzie, a także "Mobilność i transport" w Szczecinie.

W ramach intensywnej wymiany poglądów wypracowano wiele propozycji, dotyczących wspólnej strategii rozwoju. Trzy pozostałe wydarzenia odbędą się po przerwie letniej. W ramach projektu stworzona zostaje dwujęzyczna, transgraniczna platforma komunikacyjna, która będzie informować o różnych wydarzeniach po obu stronach granicy. Projekt skierowany jest również do mieszkańców polsko-niemieckiego pogranicza, którzy jak dotychczas w swym życiu codziennym nie korzystają z możliwości działań transgranicznych. Aby dotrzeć do tej grupy docelowej, opracowany zostanie portal komunikacji, który będzie informować o wydarzeniach kulturalnych i sportowych, uroczystościach, tematycznych wydarzeniach etc. po obu stronach granicy. Portal ten ma także zawierać obszerne informacje na temat historii oraz aktualności dotyczące regionu oraz stanowić giełdę kontaktów dla zainteresowanych grup, stowarzyszeń, związków, społeczeństwa obywatelskiego.

Wiadomości z Federacji Euroregionów RP

W dniu 25.06.2019 r. roku odbyły się w Warszawie wybory nowego zarządu Federacji Euroregionów Rzeczypospolitej Polskiej. Do zarządu weszło czterech dotychczasowych członków (**Czesław Fiedorowicz** (przewodniczący, Euroregion Sprewa-Nysa-Bóbr), **Krzysztof Soska** (wiceprzewodniczący, prezes zarządu Euroregionu Pomerania), **Janusz Pierzyna** (Euroregion Śląsk Cieszyński) oraz **Bogusław Waksmundzki** (Euroregion Tatr). Nowym członkiem Zarządu FERP został **Dawid Lasek** (Euroregion Karpacki). Następnego dnia nowo wybrany zarząd Federacji oraz przedstawiciele polskich części Euroregionów spotkali się z przedstawicielami Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju. Głównym tematem dyskusji były nowe rozwiązania organizacyjno - prawne w projekcie rozporządzenia, dot. EWT 2021-2027.

Tego samego dnia przedstawiciele polskich części Euroregionów spotkali się także w Warszawie z przedstawicielami Europejskiej Akademii Sportu Landu Brandenburgia (ESAB). Prezes Europejskiej Akademii Sportu Landu Brandenburgia, **Manfred Woth** wraz z przedstawicielką ESAB, **Martą Tuliszką**, dokonali prezentacji działalności struktur i zasięgu terytorialnego Europejskich Akademii Sportu.

Uczestnicy giełdy. Zdjęcie: Archiwum SGPEP

Owocne rozmowy partnerskie

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania, Kommunalgemeinschaft Europaregion Pomerania e.V. oraz Jednostka Centralna Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży (PNWM) byli organizatorami „Giełdy Partnerów”, która odbyła się w dniu 27.03.2019 r. w Szczecinie. W spotkaniu udział wzięło blisko 70 osób z Polski i Niemiec

Spotkaniem tym chcieliśmy wesprzeć nowe partnerstwa oraz umocnić już istniejącą współpracę pomiędzy polsko-niemieckimi organizacjami, działającymi na obszarze wsparcia programu Interreg VA i Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży. Uczestnikami spotkania byli głównie przedstawiciele szkół, przedszkoli, stowarzyszeń oraz samorządów. Instytucje, które w naszych Stowarzyszeniach mogą ubiegać się o dofinansowanie polsko-niemieckich projektów.

Spotkanie podzielone było na dwie części. W pierwszej **Paweł Bartnik**, dyrektor biura SGPEP w Szczecinie opowiadał o możliwościach dofinansowania projektów, zasadach aplikowania i rozliczania wniosków.

Następnie przykłady takiej współpracy zaprezentowali nasi beneficjenci: **Agnieszka Królikowska**, dyrektor przedszkola publicznego nr 8 ze Szczecina i **Olaf Lejeune**, dyrektor przedszkola z Löcknitz, którzy realizują wiele polsko-niemieckich projektów dla swoich podopiecznych m.in. „Żyjemy zdrowo - polsko niemieckie spotkania przedszkolaków”, „II Festiwal Piosenki Niemieckiej "Bez barier", „II Spartakiada Sportowa "W zdrowy ciele zdrowy duch".

Kolejnym przykładem udanej współpracy był Pyrzycki Dom Kultury i Miasto Uckermünde. O zrealizowanym w 2018 roku projekcie, „Polsko-Niemiecka Folkowa Strefa Relaksu” opowiadał **Rafał Roguszka**, dyrektor PDK. Druga edycja projektu, zaplanowana jest w tym roku.

W drugiej części giełdy zajęcia odbywały się w polsko-niemieckich grupach. Każdy miał możliwość przedstawienia swojej organizacji i propozycji projektów, jakie chciałby realizować i do jakich szuka zagranicznego partnera.

Cieszymy się bardzo, iż wielu uczestników znalazło potencjalnych partnerów do projektu. Powstały już nawet pierwsze terminy realizacji tych spotkań. Nasza propozycja cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem. Kolejną „Giełdę” planujemy zorganizować po wakacjach.

Warsztaty partnerskie ESPON

Współorganizatorem warsztatów był EUWT ESPON – Europejska Sieć Obserwacyjna Rozwoju Terytorialnego i Spójności Terytorialnej. ESPON to program stosowanych badań naukowych, którego celem jest wspieranie kształtowania polityki rozwoju terytorialnego w Europie. Program pozwala opracowywać zróżnicowane i systematyczne dane, dotyczące tendencji terytorialnych w powiązaniu z różnymi aspektami gospodarczymi, społecznymi i środowiskowymi, w celu określenia potencjału regionów, miast i większych terytoriów oraz stojących przed nimi wyzwań. Tym razem przedmiotem zainteresowania ESPON stało się polsko-niemieckie pogranicze.

W pierwszej części warsztatów tandemy regionalne zaprezentowały poszczególne obszary tematyczne:

Drugiego dnia uczestnicy warsztatów dyskutowali na temat aktualnego stanu wdrażania Wizji 2030, aby następnie z podziałem na grupy wypracować mapę drogową dla dalszego wdrażania Wizji 2030. Kolejne spotkanie odbędzie się we wrześniu b.r. we Wrocławiu.

Uczestnicy projektu. Zdjęcie: Archiwum Centrum Żeglarskie

Taniec pod żaglami

Tytuł: „Taniec pod żaglami II. Polsko-niemieckie spotkanie osób niepełnosprawnych intelektualnie”

Beneficjent: Gmina Miasto Szczecin - Centrum Żeglarskie

Partner: Deutsches Rotes Kreuz

Przyznane dofinansowanie: 8 262,85 Euro

Niewielu jest beneficjentów Funduszu Małych Projektów, którzy kierują swoje projekty do osób z niepełnościami. Jednym z nich jest szczecińskie Centrum Żeglarskie, które od lat wspiera osoby niepełnosprawne intelektualnie. Celem projektu, który ostatnio zrealizowano, była integracja społeczna prowadzona poprzez edukację morską. Grupa 20 osób w wieku 14-18 lat wraz z nauczycielami i opiekunami odwiedziła Szczecin. Uczestnicy projektu pochodzili ze szkoły DRK Schule Patzig na Rugii i Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 25 w Szczecinie.

Dla młodzieży przygotowano szereg ciekawych atrakcji. Zajęcia taneczne pomogły podnieść sprawność psychofizyczną, uczyły działania w grupie i rozwijały artystyczne umiejętności. Zajęcia na wodzie to poczucie odpowiedzialności i wykonywanie zadań. Podczas rejsów każdy z uczestników został pełnoprawnym członkiem załogi. W zależności od niepełnosprawności, młodzież miała przypisane konkretne zadania do wykonania na jachcie. W czasie wolnym zwiedzała Szczecin i jego najważniejsze miejsca. Na zakończenie pobytu uczestnicy zaprezentowali przed publicznością wyćwiczone wcześniej układy taneczne.

Współpraca obu instytucji trwa już 8 lat. Partnerzy spotykają się cyklicznie raz lub dwa razy do roku, realizując wspólny cel, jakim jest edukacja morska osób niepełnosprawnych intelektualnie połączona z elementami integracji społecznej. Spotkanie jest też częścią terapii dla młodzieży i kolejnym doświadczeniem dla nauczycieli i opiekunów.

Poprzednie projekty pokazały, że uczestnictwo młodych, niepełnosprawnych intelektualnie osób w projektach i nabywanie nowych umiejętności oraz zdobywanie doświadczeń wpływa na większą samodzielność tych osób i pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznych. Projekty dają uczestnikom ogromną radość i to co bezcenne, czyli piękne wspomnienia, których nie zacierza czas.

Zofia Sadłowska, koordynator projektu: - Łzy w oczach uczestników projektu oraz ich pełne emocje wypowiedzi podczas spotkania podsumowującego są "motorem" do dalszych działań dla zespołu Centrum Żeglarskiego. Projekt ten miał głęboki sens edukacyjno - wychowawczy. Młodzież, opiekunowie i my - organizatorzy dobrze wykorzystaliśmy ten czas i będziemy długo wspominać wspólnie spędzone chwile.

Zdjęcie: od lewej: Rita Sauer, pełnomocnik ds. jakości w Domu Pracy i Nauki, Bernd Torbicki, dyrektor Domu Pracy i Nauki oraz Regina Werner, Związek Komunalny Europa-region POMERANIA e.V, Löcknitz

Świetna atmosfera podczas 7. Pucharu Zatoki w Wampen

Tytuł: Boddenpokal 2019 - turniej piłkarski z udziałem młodzieży polskiej, niemieckiej i szwedzkiej

Beneficjent: Kinder- und Jugendzentrum gGmbH "Haus des Arbeitens und Lernens" Greifswald

Partner: Fundacja Razem dla rozwoju obszarów wiejskich w Pyrzycach

Przeznane dofinansowanie: 3 440,37 Euro

Pomimo wysokich temperatur, młodzi piłkarze zmierzili się w dniu 5 czerwca br. w turnieju piłki nożnej. Mieszane drużyny uczniowskie ze szkół z Greifswaldu i okolic oraz jednej polskiej i jednej szwedzkiej szkoły, wzięły udział w turnieju w Wampen. Drużyny spotkały się tutaj już po raz siódmy, przy czym w tym roku dołączyła także delegacja z Lund z południowej Szwecji. Około 100 dziewcząt i chłopców z różnych rodzajów szkół (szkoły regionalne, zespoły szkół, licea, szkoły specjalne oraz szkoły prowadzone przez organizacje) dały z siebie wszystko.

Bernd Torbicki, dyrektor Domu Pracy i Nauki w Greifswaldzie był zachwycony: - Nasz turniej piłki nożnej rośnie z roku na rok. Teraz mamy już dziesięć drużyn.

Zainicjowany przez organizację pożytku publicznego Kinder- und Jugend gGmbH Greifswald, przy wsparciu Domu Pracy i Nauki oraz dzięki hojności różnych partnerów (miasto Greifswald oraz lokalne firmy) Puchar Zatoki jest świetnym projektem wspólnotowym. Realizuje on w pełni swe motto „Tolerancja i różnorodność”. Koszty noclegu i wyżywienia dla drużyny z Polski zostały współfinansowane z Funduszu Małych Projektów Interreg VA.

Jest naprawdę miło patrzeć na to, jak dzięki środkom tego funduszu i naszej dobrej współpracy rozrastają się z biegiem lat projekty - mówi **Regina Werner**, która w biurze Związku w Löcknitz odpowiada za Fundusz Małych Projektów Interreg VA.

Również **Rita Sauer**, pełnomocnik ds. jakości w Domu Pracy i Nauki, cieszy się z rozwoju tego międzynarodowego turnieju, przy którym angażuje się już po raz drugi: „Dzięki drużynom z trzech krajów jest to impreza integracyjna, która wspiera wzajemne zbliżenie uczniów”. Kontakt z drużyną ze Szwecji powstał dzięki partnerstwu miast Greifswald i Lund, za pośrednictwem pełnomocnika w greifswaldzkim ratuszu, **Anett Dahms**.

Pomimo panującego upału atmosfera wśród uczniów - na okazałym terenie Centrum dla Dzieci i Młodzieży, na którym znajduje się również budynek mieszkalny dla młodzieży - była bardzo dobra. Oddalona zaledwie o 200 m Zatoka Greifswaldzka niosła stale przyjemny wiatr, który dawał ulgę w upale.

Ostatecznie zwycięzcą pucharu została szkoła Martinschule z Greifswaldu, pokonując Peenetalerschule Gützkow. Gimnazjum Bałtyckie uplasowało się na 3. miejscu. Uczniowie mieli zachwyt wypisany na twarzach.

- Mielibyśmy o wiele więcej możliwości takich jak ta, gdyby wnioskodawcy bardziej korzystali z oferty Pomorania w postaci Funduszu Małych Projektów” - mówi z przekonaniem **Regina Werner**. Osoby zainteresowane składaniem wniosków prosimy o kontakt za pośrednictwem naszych stron internetowych: **www.pomerania.net** (niemieccy wnioskodawcy) lub **pomerania.org.pl** (polscy wnioskodawcy), gdzie otrzymają Państwo wszelkie informacje na temat tego, jak aplikować o środki.

Uroczyste otwarcie Festiwalu Róż. Na uczestników spadł deszcz płatków róż
Zdjęcia: Archiwum Gmina Dobra

Elizabeth i jej ogrody

Tytuł: VII Polsko-Niemiecki Festiwal Róż

Beneficjent: Gmina Dobra

Partner: Gmina Blankensee

Przyznane dofinansowanie: 24 990,00 Euro

Jest tylko jedno takie miejsce na świecie, gdzie z nieba spada deszcz płatków róż – Gmina Dobra.

Jak co roku w czerwcu odbyła się już siódma edycja Festiwalu Róż, czyli wielkiego święta kwiatów i Elizabeth von Arnim – pisarki i miłośniczki róż i ogrodów, która na przełomie XIX i XX w. żyła w majątku w pobliskich Rzędzinach.

Festiwal to przede wszystkim floryści – liczne instalacje z kwiatów, mini ogrody, konkursy i warsztaty, ale także stroje z tamtej epoki. Eleganckie panie i panowie w kapeluszach, frakach i sukniach z tamtej epoki, wybory Transgranicznej Królowej Róż i Różanej Królowny.

Wielki festyn przyciąga co roku tłumy odwiedzających. Na scenie prezentują się lokalne zespoły, a z nieba pada deszcz z płatków róż. W tym roku festiwalowi towarzyszyła także premiera książki Elizabeth von Arnim „Wszystkie psy mojego życia”, którą przetłumaczyła Elżbieta Bruska, jedna z pomysłodawczyń imprezy.

Współpraca partnerów od lat układa się wzorowo. Obie gminy realizują wiele wspólnych projektów. Tradycją jest też to, iż festiwal w strojach z epoki, otwiera wójt Gminy Dobra, Teresa Dera i burmistrz Blankensee, Stefan Müller.

Ósmy festiwal już za rok!

Polsko-niemiecki konkurs fotograficzny Kommunalgemeinschaf POMERANIA e.V.

Są spotkania, nastroje i chwile, których nie chcemy zapomnieć, ponieważ są piękne i szczególne, być może też niezwykle albo po prostu zabawne. Dlatego je uwieczniamy na zdjęciu, żeby móc do nich później wracać. Być może nie rozstają się Państwo z aparatem, na przykład podczas polsko-niemieckich projektów, wspólnych spotkań, wydarzeń sportowych albo koncertu. A może spotykają się Państwo prywatnie z przyjaciółmi z Niemiec?

Zdjęcia, które zrobili Państwo przy takiej okazji i które najbardziej się Państwu podobają, a **jednocześnie odzwierciedlają bycie razem Polaków i Niemców, organizowane przez Państwa projekty bądź bardzo osobiste wrażenia, są u nas niezwykle mile widziane!** Nie ma znaczenia czy są to zdjęcia z archiwum, czy z realizowanego właśnie projektu.

Zdjęcia kolorowe lub czarno-białe, które zostaną nadesłane do nas do 31 sierpnia 2019 r., mają szansę trafić na naszą wystawę zdjęć. Wybranych zostanie 25 najlepszych zdjęć, które złożą się na mobilną wystawę, pokazywaną najpierw od 20 września w siedzibie Związku Kommunalgemeinschaft POMERANIA e.V. w Löcknitz, a potem w różnych miejscach w Polsce i Niemczech.

Na autorów 12 najlepszych zdjęć, które wyłoni jury, czeka kolejna atrakcyjna nagroda. Zwycięzcy zostaną **uhonorowani w dniu 20 września dyplomami i małymi prezentami, a zdjęcia znajdą się w kalendarzu na rok 2020.**

Każdy może wziąć udział w naszym konkursie. Uwaga! **Profesjonalni fotografowie są wykluczeni z udziału!**

Zdjęcia należy wysłać na adres: Kommunalgemeinschaft POMERANIA e.V. cyfrowo, mailem albo na nośniku danych. Rozdzielczość musi umożliwiać druk w formacie DIN-A1. Regulamin konkursu, jego zasady i formularz zgłoszeniowy, znajdziecie Państwo na stronie internetowej www.pomerania.net.

Zdjęcia można nadsyłać do dnia 31 sierpnia 2019 r.

Gabriele A. Prodöhl, promocja, Kommunalgemeinschaft Europaregion POMERANIA e.V.,

Tel. +49(0)39754 529 14, gabriele.prodoehl@pomerania.net

Pracownicy polskich i niemieckich biur PNWM

Spotkanie jednostek centralnych PNWM

W dniach 13 i 14 czerwca br. w Centrum Edukacji i Spotkań w pałacu Trebnitz odbyło się doroczne, robocze spotkanie pracowników jednostek centralnych PNWM z polsko-niemieckiego pogranicza i kadry zarządzającej z biura głównego w Warszawie i Poczdamie. W spotkaniu uczestniczyli pracownicy z biur: Euroregionu Pomerania, PRO EUROPA VIADRINA, związku Mittlere Oder e.V. oraz euroregionu Spree-Neiße-Bober e.V. Są to regularne spotkania przedstawicieli PNWM, które za każdym razem odbywają się na terenie innego euroregionu.

Oprócz wymiany doświadczeń oraz dyskusji o bieżących tematach, uczestnicy zwiedzili także Centrum Edukacji i Spotkań w pałacu Trebnitz, które jest partnerem w wielu projektach dofinansowanych ze środków Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży.

Ważnym punktem spotkania było przekazanie informacji, że wszyscy wnioskodawcy którzy, spełniają wytyczne PNWM i w 2019 roku złożą wnioski, otrzymają maksymalne stawki dofinansowania swoich projektów.

Kilka letnich przepisów

W gorące letnie dni wielu ludzi pragnie jedynie orzeźwienia. Zebrałiśmy tutaj kilka kulinarnych przysmaków, które chętnie się konsumuje po obu stronach Euroregionu.

Domowe lody owocowe

Najszybszym sposobem wyczarowania pysznych lodów jest ubicie kubka bitej śmietany za pomocą miksera, dodanie mrożonych owoców przynajmniej w proporcji 1:1 oraz dodaniu trzech łyżek cukru. Wszystko miksujemy na gładką masę.

Sałatka letnia z arbuzem i ogórkiem

4	liście sałaty
4	liście botwinki
1/4	arbuz
1/2	ogórka
4	łodygi świeżej mięty
odrobina startej skórki z cytryny	

1 łyżka	oleju
1 łyżka	soku z cytryny
1 łyżeczka	miodu

i do smaku sól i pieprz

Życzymy smacznego!

